

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного та європейського права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
міжнародного та європейського права
27 серпня 2021 року,
протокол № 1 .

Завідувачка кафедри, кандидатка юридичних
наук, доцентка

_____ Олена ЧЕРНЯК

_____ 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Міжнародний комерційний арбітраж»
для підготовки на першому рівні вищої освіти
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
із спеціальності 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

РОЗРОБНИК
доцент кафедри

_____ Володимир НАГНИБІДА
_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
_____ 2021 року

м. Хмельницький
2021

**Освітньо-професійна програма «бакалавр»
спеціальність 293 Міжнародне право
галузь знань 29 Міжнародні відносини**

Викладач	Лекції, консультації: Нагнибіда Володимир Іванович – доктор юридичних наук, доцент.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Нагнибіда Володимир Іванович. Електронна адреса: v.nagnybida@gmail.com Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/volodymyr.nagnybida ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7877-6517 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=XJaO0EoAAAAJ Тел.: +38 (067) 751 89 00
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 ауд. 203: Нагнибіда Володимир Іванович: вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	<p>Міжнародний комерційний арбітраж – це дисципліна, мета якої - надати студентам науково-практичне розуміння природи та особливостей міжнародного комерційного арбітражу як альтернативного способу вирішення міжнародних комерційних та інвестиційних спорів.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є правові передумови вирішення спорів в порядку міжнародного комерційного арбітражу, власне сам арбітражний процес та механізм визнання та приведення до виконання постановлених арбітражних рішень.</p> <p>Навчальна дисципліна дозволяє зрозуміти питання арбітражу як альтернативного способу вирішення міжнародних комерційних спорів порівняно із вирішенням таких спорів у державних судах, арбітражний процес, статус арбітра, механізм правозастосування при вирішенні спорів в арбітражі, порядок набрання рішеннями арбітражів законної сили та визнання та виконання арбітражних рішень.</p> <p>Набуті знання забезпечують розуміння основних засад арбітражного розгляду, практики вирішення спорів в арбітражах та особливостей їх виконання у зарубіжних юрисдикціях.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність арбітражу як способу вирішення спорів; • процес створення арбітражу для вирішення конкретного спору; • особливості арбітражної угоди та її правові наслідки; • інституційні та правові засади утворення і діяльності арбітражів; • комерційні передумови виникнення міжнародних комерційних спорів; • правові засади розгляду спорів в міжнародних арбітражах; • особливості вирішення спорів у різних арбітражних центрах світу; • місце МКАС при ТПП України серед світових арбітражних центрів;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • відтворювати базові передумови арбітражу; • перевіряти арбітражні угоди на предмет їх дійсності, чинності та виконуваності; • визначати перспективи розгляду і вирішення спорів в арбітражі; • визначати ризики та перспективи виконання постановлених арбітражних рішень у різних юрисдикціях; • розуміння суті процесу визнання та виконання арбітражних рішень та підстав відмови у такому виконанні. <p><u>ВМІТИ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • складати проекти арбітражних угод; • здійснювати кваліфікований аналіз правових підстав звернення до арбітражів; • визначати цілі, завдання, формувати тактику і стратегію правових позицій в арбітражі; • оцінювати ризики невиконання арбітражних рішень; • висловлювати та аргументувати власні доводи та заперечення; • оцінювати докази з точки зору їх належності, допустимості, достатності та вірогідності; • розмежовувати особливості арбітражних розглядів в основних провідних арбітражних юрисдикціях (Лондон, Стокгольм, Париж, Сінгапур, Гонг-Конг та інші).
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. • ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. • ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. • СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив міжнародного комерційного арбітражу на правову систему України. • СК3. Здатність аналізувати та оцінювати перспективи розвитку справи при вирішенні спору у міжнародно-комерційному арбітражі. • СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного комерційного арбітражу з правовою системою України. • СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. • СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. • СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
<p>Результати навчання</p>	<p>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти

	<p>розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.</p> <p>3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.</p> <p>6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>10. Аналізувати взаємодію міжнародного комерційного арбітражу із правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.</p> <p>11. Проводити порівняльно-правовий аналіз джерел нормативного та ненормативного регулювання при вирішенні спору в порядку міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>12. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.</p> <p>13. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання – 4-й, семестр – 2-й. Тип дисципліни – обов'язкова.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін ОДПП 1.2.6. Цивільне право. ОДПП 1.2.16. Міжнародне приватне право. ОДПП 1.2.10. Матеріальне право Європейського Союзу. ОДПП 1.2.13. Порівняльне цивільне право. ОДПП 1.2.15. Міжнародне економічне право.</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ВДПП 2.2.29. Право міжнародних організацій. ВДПП 2.2.25. Конвенційний захист приватних прав.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: не передбачено.</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>4 кредитів ЄКТС/120 годин, у тому числі, самостійної роботи – 64 години, лекційних – 30 години, семінарських – 26 годин.</p>
<p>Форма навчання</p>	<p>Денна</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>Українська</p>
<p>Формат</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації,</p>

вивчення навчальної дисципліни	екзамен тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/12	Тема 1. Міжнародний комерційний арбітраж як засіб розв'язання спорів, що виникають у сфері міжнародних комерційних відносин	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 0,67 Семінарське заняття 1– 3 СРС – 3,75
	2/2/2	Тема 2. Міжнародно-правові та національні джерела регулювання міжнародного комерційного арбітражу	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (робота з довідковою літературою, складання схеми)	Лекція 2 – 0,67 Семінарське заняття 2– 3 СРС – 0,63
	4/4/6	Тема 3. Арбітражна угода як засіб формування компетенції арбітражу.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 3 – 0,67 Лекція 4 – 0,8 Семінарське заняття 3 – 3 Семінарське заняття 4 – 3 СРС – 1,88
	2/2/4	Тема 4. Формування складу арбітражу	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (індивідуальні завдання)	Лекція 5 – 0,67 Семінарське заняття 5– 3 СРС – 1,25
	4/4/8	Тема 5. Арбітражне провадження	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань)	Лекція 6 – 0,67 Лекція 7 – 0,67 Семінарське заняття 6 – 3 Семінарське заняття 7– 3 СРС – 2,5

		Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	
2/2/4	Тема 6. Докази і доказування	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 8 – 0,67 Семінарське заняття 8– 3 СРС – 1,25
2/непер/4	Тема 7. Забезпечувальні заходи	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 9 – 0,67 СРС – 1,25
2/2/4	Тема 8. Застосовуване право	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 10 – 0,67 Семінарське заняття 9 – 3 СРС – 1,25
2/2/4	Тема 9. Арбітражні витрати	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 11 – 0,67 Семінарське заняття 10 – 3 СРС – 1,25
2/2/6	Тема 10. Арбітражні рішення: порядок	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення	Лекція 12 – 0,67 Семінарське заняття 11– 3

		винесення, набрання законної сили та механізм оскарження	проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	СРС – 1,88
	4/4/10	Тема 11. Виконання арбітражних рішень Визнання і виконання іноземних арбітражних рішень	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 13 – 0,67 Лекція 14 – 0,67 Семінарське заняття 12 – 3 Семінарське заняття 13 – 3 СРС – 3,15
	2/непер/10	Тема 12. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні та у зарубіжних країнах	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 15 – 0,67 СРС – 3,15
<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» (у електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Екзамен усний (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура екзаменаційного білету (для усної форми) включає <i>три теоретичних питання та одне ситуативне завдання</i>:</p>				
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний комерційний арбітраж / Під ред. В. М. Коссака. — Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. — 212с. 2. Ануфриєва Л. П. Международное частное право: Учебник / Людмила Петровна Ануфриева. — В 3 т. — М. : БЕК, 2000. — Том 1-3. 3. Бейкер и Макензи: Международный коммерческий арбитраж. Государства Центральной и Восточной Европы СНГ. [сборник документов и регламентов] — М. : БЕК, 2001 — 522 с. 4. Дмитриева Г.К. Международный коммерческий арбитраж: [Учеб.-практ. пособие] / Галина Константиновна Дмитриева. — М. : 			

	<p>Перспектив, 1997. — 78 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Комаров В.В. Международный коммерческий арбитраж / Вячеслав Васильевич Комаров. — Харьков : Основа, 1995.— 304 с. 6. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону України «Про міжнародне приватне право» / За ред. А.С. Довгерта. — Харків : Одісей, 2008. — 352 с. 7. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: Підручник / Галина Степанівна Фединяк, Лариса Степанівна Фединяк. — К. : Атіка, 2008. — 544 с. 8. Цират Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж / Геннадій Анатолійович Цират. — К. : Істина, 2002. — 304 с. 9. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Підручник / Валентин Леднідович Чубарев. — К. : Атіка, 2006. — 608 с. 10. Шмиттгофф К.М. Экспорт: право и практика международной торговли / Клайв Максимилиан Шмиттгофф. — М. : Юридическая литература, 1993. — 739 с.
<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
<p>Можливість визнання результатів неформальної</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн</p>

освіти	курсу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Політика щодо інших питань	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Правові основи європейської інтеграції та міжнародного співробітництва України», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,5 ум.др.арк.